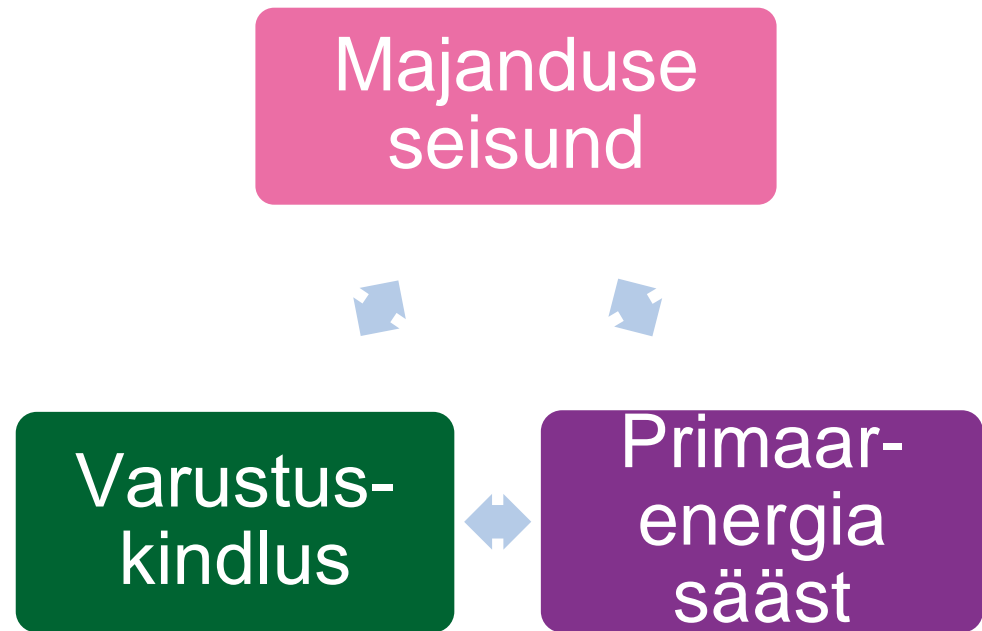

Üldeesmärk

Tagada tarbijatele turupõhise hinna ning kättesaadavusega energiavarustus, mis on kooskõlas Euroopa Liidu pikaajaliste energia- ja kliimapoliitika eesmärkidega, panustades samas Eesti majanduskliima ja keskkonnaseisundi parendamisse ning pikaajalise konkurentsivõime kasvu.

ENMAK 2030: võtmevaldkonnad ja eesmärgid

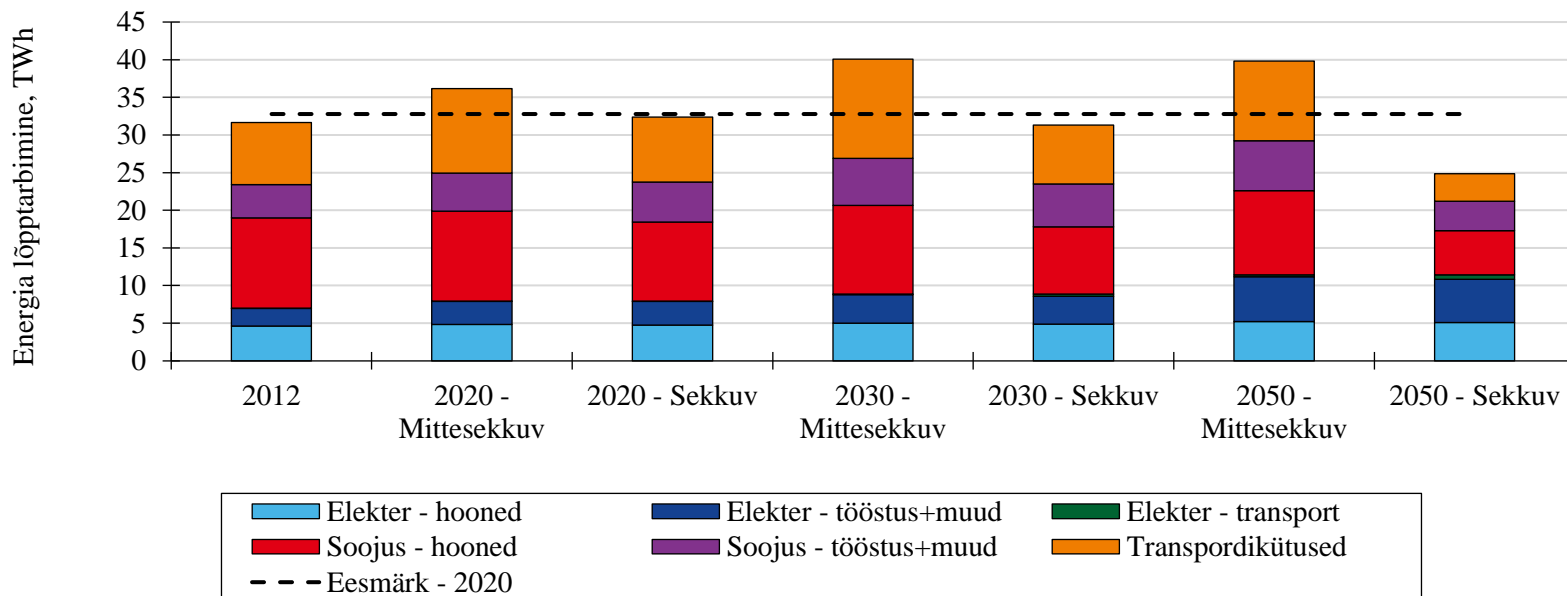
1. Elektrimajandus
2. Soojusmajandus
3. Elamumajandus
4. Transpordi
energiakasutus
5. Kodumaiste kütuste
tootmine

Peamised väljakutsed

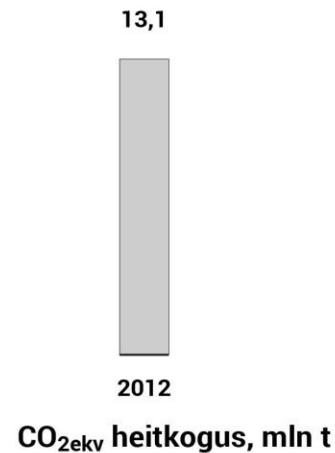
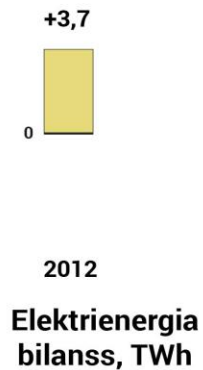
- Energiatõhusus elamutes + soojusmajandus
- Transpordisektori energiakasvu ohjamine
- Elektrimajanduse süsinikuheite vähendamine ja elektritootmise konkurentsivõime suurendamine
- Kohalike kütuste laialdasem kasutuselevõtt
- Eesti kulutab SKP ühiku kohta 5-6 korda rohkem energiat kui EL riigid keskmiselt

Väljakutse on leida võimalusi luua rohkem väärtust väiksema energiakuluga

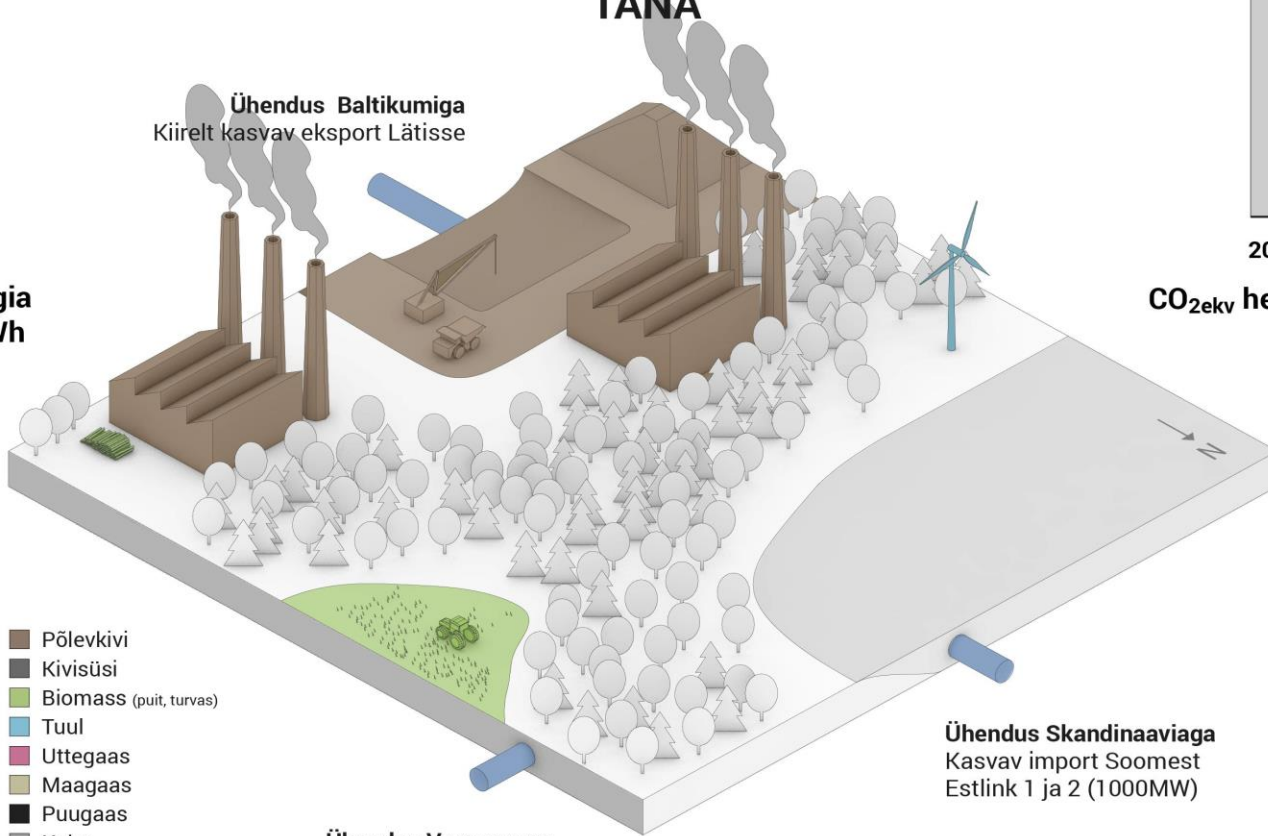

ENMAK 2030+ STSENAARIUM

ELEKTRITOOTMINE TÄNA

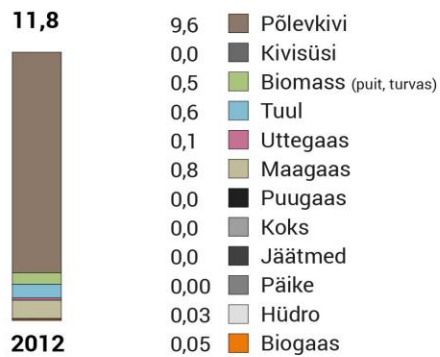

Ühendus Baltikumiga
Kiirelt kasvav eksport Lätisse

Ühendus Skandinaaviaga
Kasvav import Soomest
Estlink 1 ja 2 (1000MW)

Ühendus Venemaaga
Potentsiaalne turg

Elektritootmine, TWh

Elektri tootmine / ülekanne: kus oleme?

- Turupõhised investeeringud puuduvad
- Madal hulgituru hind, kõrge lõpptarbija hind
- Eesti tootmisportfell kõrge CO2 emissiooniga
- 2030 aasta EL eesmärkide täitmise raamistik puudub (40% CO2 kokkuhoid, 27% RES & tõhusus)
- Võimsuste piisavus? Lokaalne või regionaalne? (võimsuspiisavuse nõue 110% tiputarbimisest)
- Sünkroniseerimine ja selle alternatiivid
- Lokaalsete lahenduste integratsioon võrku, mõjud?
- Unifitseeritud nõuded elektrivarustuse kvaliteedile

Elektri tootmine / ülekanne

Kuhu liigume?

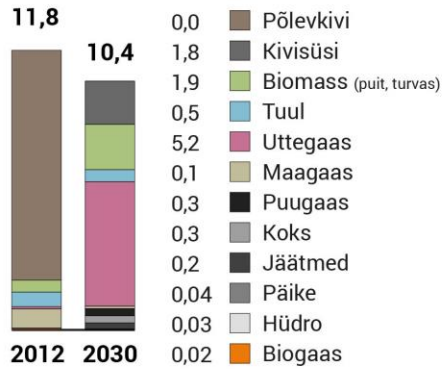
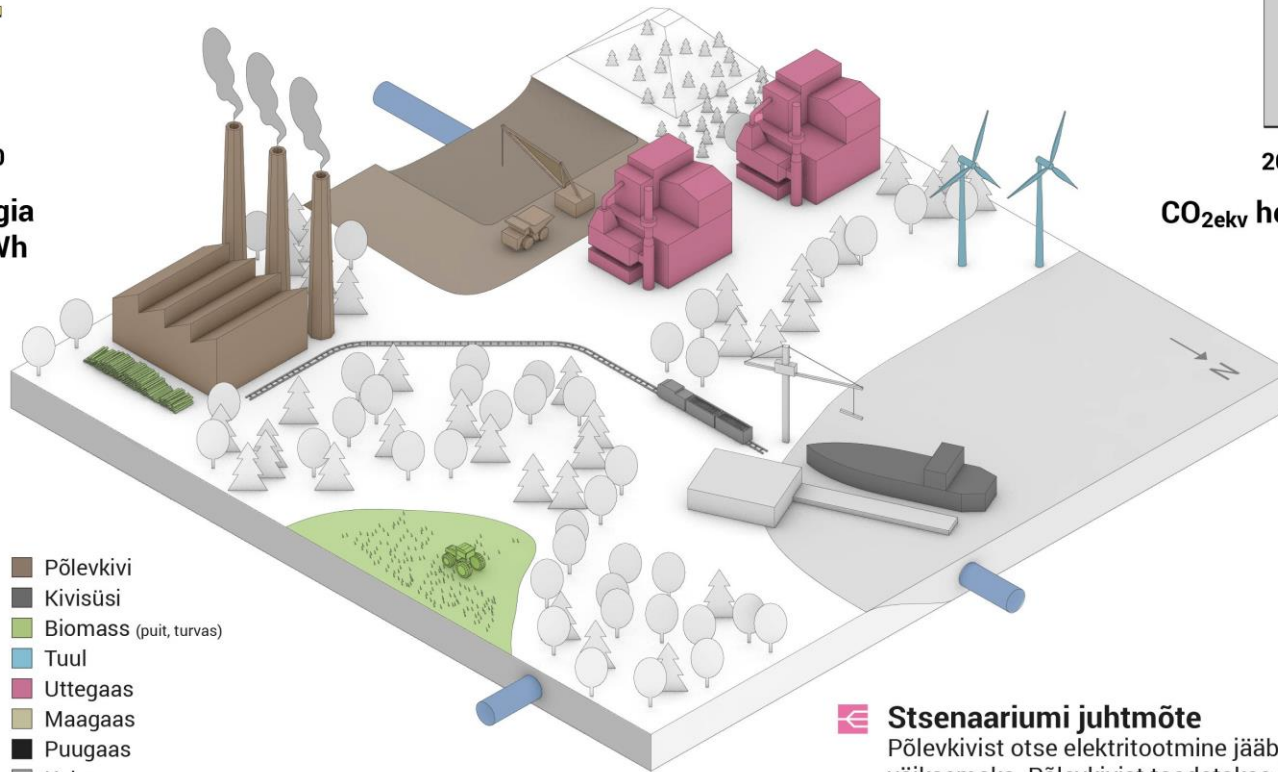
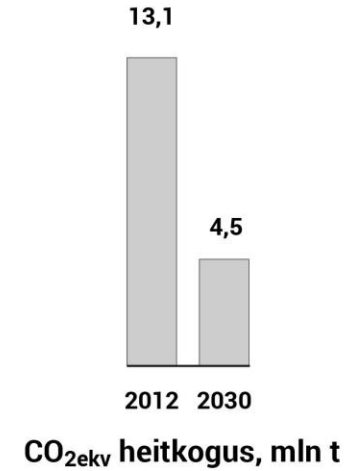
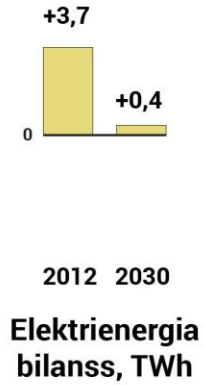
- Back to basics. 28 liikmesriigi toetuskeemid => üks tugev EL heitmekaubanduse süsteem
- Taastuvenergia ressursid kõigepealt kasutusse seal, kus parimad tingimused. Koostöö mehhanismid, muud koostöövormid
- Põlevkivi elekter => õli ja elektri koostootmine
- Regionaalne vaade võimsuste piisavusele, vajadusel regionaalne lahendus vajaliku võimsuse turule toomiseks ja rahastamiseks
- Kui varustuskindlus ohus, siis seaduses võimsusmehhanism (võimsuspiisavus n-1-1)
- Sünkroniseerimise valmidus lõppeesmärk. Seni tugevdada 3B koostööd kasutades ühendusi Poola ja Skandinaaviaga
- Elektrivarustuse kvaliteedinõuete diferentseerimine (SAIFI, SAIDI)

Elektrimajanduse visioon 2050

- annab panuse majanduse konkurentsivõimesse
 - turupõhised tarbijahinnad, tagatud varustuskindlus, keskkonnahoidlik tootmine sõltumata allikast
- toetab majanduse muutmist ressursitõhusamaks
 - elektri tootmisel sisendiks väheväärtuslik ressurss ja taastuvad energiaallikad
- toetused tootmisele erandlikud
 - uute tehnoloogiate sisenemisbarjääri ületamiseks
 - tootmisvõimekus tuleb tagada *N-1-1* tingimuse täitmiseks
- liitumine Euroopa sagedusalaga

ENMAK 2030+ STSENAARIUM

ELEKTRITOOTMINE PÕLEVKIVI JA UTTEGAAS

Elektritootmine, TWh

Stsenaariumi juhtmõte

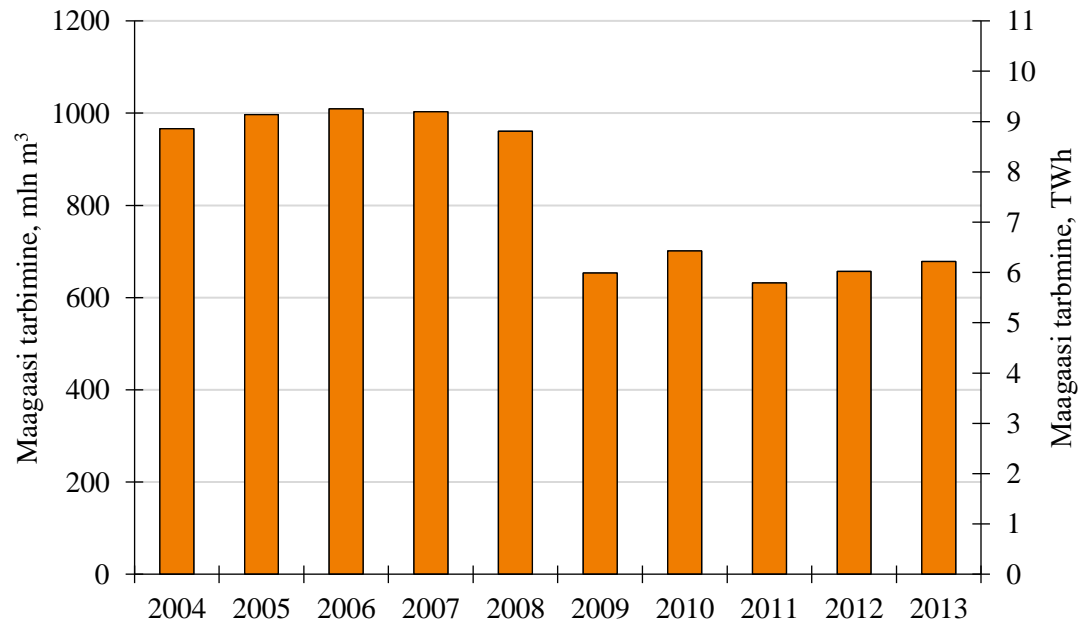
Põlevkivist otse elektritootmine jääb järk-järgult väiksemaks. Põlevkivist toodetakse selle asemel põlevkiviõli ja protsessi jääkprodukt uttegaas on uueks elektrienergia kütuseks.

SKP SKP muutus turuhindades
2030. aastal **394 M €/a**

Gaasiturg. Kus oleme?

- Ajalooliselt monopoolne ja kontsentreeritud turg
- Riigi senine poliitika pigem toetanud teistele kütustele üleminekut
- Vähenev gaasi tarbimine (1000 mm³ => 600 mm³) so. 7-8% energiabilansist
- Vajalikud suured taristu investeeringud (Baltic Connector 250 M€, tänased TSO varad ca. 50 M€)
- Leedu, Eesti gaasiturg avatud, Lätis suletud kuni 2017
- Terminal Leedus
- Regionaalne LNG terminal

Maagaasi tarbimine Eestis
2004...2013

Gaasituru arengusuund

- Ettevaatlik investeerimispoliitika taristusse
- Turu suurendamine (Soomest - Poolani) EL toetusel EE 0.5+LV 1.5+LT 3+FI 3.5+PL 15=23.5Bcm
 - GIPL 2019 (560M€)
 - Balticconnector 2020 (250 M€)
- Läti gaasi jaeturu avamine 2017
- Kolmanda osapoole juurdepääsu tagamine Läti maa-alusele gaasi hoidlale alates 2017
- Regiooni turureeglite ühtlustamine
- Suurima turuosalise osakaal ei ületa 32%
- Suurima tarneallika osakaal ei ületa 70%
- Gaasiliste kütuste osakaalu suurendamine transpordis, toetused tanklatele, ühistranspordis kasutamisele
- Biometaani tootmine, gaasivõrku saatmise võimaldamine (kvaliteedinõuded)

ENMAK-i elluviimine parandab riigi konkurentsivõimet

- ENMAK 2030 oodatavad põhitulemused:
 - Riigieelarve laekumiste kasv 2%/a võrreldes baas-stsenaariumiga
 - Majanduse energiamahukus väheneb 2030. aastaks 66% võrreldes 2012. aastaga
 - Imporditavate kütuste osakaal primaarenergia sisemisest tarbimisest aastal 2030 on <25%
 - On tagatud EL-i pikaajalise energia- ja kliimapoliitika eesmärkide täitmine

Aitäh kuulamast!

Arutelu koht